

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до
постанови Кабінету Міністрів України від 3 березня 2023 р. №185»

I. Визначення проблеми

На сьогодні функціонування системи соціального страхування в частині контролю за листками непрацездатності стикається з низкою критичних викликів.

Після прийняття Закону України від 5 листопада 2025 року № 4683-IX виникла пряма правова колізія. Чинна постанова КМУ № 185 від 3 березня 2023 року не враховує нові вимоги щодо порядку видачі, продовження та контролю за обґрунтованістю листків непрацездатності. Відсутність оновленої нормативної бази унеможливорює повноцінну реалізацію норм профільного Закону.

Використання застарілого або неточного понятійного апарату в чинних актах створює можливості для різночитань.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Держава	+	-
Споживачі медичних послуг	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Урегулювання зазначених проблемних питань не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються лише нормативно-правовими актами;

діючих регуляторних актів, оскільки законодавством порушені питання не вирішені.

II. Цілі державного регулювання

Проект постанови розроблено з метою удосконалення процесу перевірок обґрунтованості видачі листків непрацездатності.

Проект постанови розроблено також, на виконання підпункту 1 пункту 2 розділу II “Прикінцеві положення” Закону України від 5 листопада 2025 року № 4683-IX “Про внесення змін до Закону України “Про загальнообов’язкове державне соціальне страхування” щодо удосконалення

порядку видачі, продовження та контролю за обґрунтованістю видачі листків непрацездатності та документів, що є підставою для їх формування”.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

Визначення альтернативних способів:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	Збереження поточної редакції нормативно-правового акта призведе до тривалого існування правової колізії між нормами підзаконного акта та положеннями Закону України від 05.11.2025 № 4683-IX. Це унеможливило б реалізацію імперативних вимог Закону щодо оновлення порядку видачі та контролю за обґрунтованістю листків непрацездатності. Відсутність уніфікованого понятійного апарату створюватиме підґрунтя для суб'єктивного трактування норм, що підвищує корупційні ризики та зумовлює неефективне використання коштів бюджету загальнообов'язкового державного соціального страхування.
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проекту акта	Спосіб полягає у приведенні підзаконної нормативної бази у відповідність до Закону України № 4683-IX шляхом внесення відповідних коректив до постанови КМУ № 185.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
-------------------------	---------------	----------------

Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні: ситуація залишається без змін	Правова деструкція: зростання кількості судових спорів через невідповідність підзаконного акта Закону № 4683-ІХ. Неефективне витрачання коштів бюджету соціального страхування через недосконалий контроль.
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проєкту акта	Нормативна консолідація: повне приведення підзаконної бази у відповідність до норм профільного Закону. Фінансова стабілізація: посилення контролю за обґрунтованістю виплат, що мінімізує нецільове використання бюджетних коштів. Адміністративна ефективність: цифровізація та чітка регламентація процедур перевірок, що знижує корупційні ризики в системі охорони здоров'я.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів споживачів послуг

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення	Відсутні:	

існуючої ситуації без змін	ситуація залишається без змін.	
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проєкту акта		Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

За даними Ліцензійного реєстру МОЗ України з медичної практики, кількість суб'єктів господарювання, які провадять господарську діяльність з медичної практики, становить:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	185	3645	9250	14678	27758
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0.67%	13.13%	33.32%	52.88%	100,00%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутні: ситуація залишається без змін	Юридична невизначеність стосовно порядку регулювання
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проєкту акта	Вдосконалення порядку регулювання діяльності	Відсутні

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	

Витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 1 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	0
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проєкту акта	
Витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 1 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	0

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей:

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	1	Така альтернатива не дозволить вирішити проблему, зазначену в Розділі I Аналізу, та досягти цілей державного регулювання, передбачених у Розділі II Аналізу
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проєкту акта	4	Така альтернатива дозволить вирішити проблему, зазначену в Розділі I Аналізу, та досягти цілей державного регулювання, передбачених у Розділі II Аналізу

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	Для держави: відсутні Для споживачів послуг: Відсутні Для суб'єктів господарювання: відсутні	Для держави: Існування правової колізії між нормами підзаконного акта та положеннями Закону України від 05.11.2025 № 4683-IX. Для споживачів послуг: Відсутні Для суб'єктів господарювання: Існування правової колізії між нормами підзаконного акта та положеннями Закону України від 05.11.2025 № 4683-IX.	Зазначена альтернатива не забезпечує досягнення цілей державного регулювання, передбачених у Розділі II Аналізу
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проекту акта	Для держави: Забезпечення правової визначеності, усунення колізій із Законом № 4683-IX. Збереження коштів бюджету соціального страхування через	Для держави: Відсутні	Така альтернатива передбачатиме вирішення проблеми, зазначеної в Розділі I Аналізу, та дозволить досягти цілей державного регулювання, передбачених у Розділі II Аналізу

	посилення верифікації. Для споживачів послуг: Гарантування правомірності отримання соціальних виплат. Мінімізація ризиків відмови у виплатах через процедурні невідповідності Для суб'єктів господарювання: Встановлення чітких критеріїв обґрунтованості видачі листків непрацездатності. Зниження ризику	Для споживачів послуг: Відсутні Для суб'єктів господарювання: Відсутні	
--	---	--	--

	накладення санкцій за результатами перевірок.		
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	Переваги відсутні. Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання. Проблема, зазначена в Розділі I Аналізу, залишається не вирішеною	Відсутні
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проекту акта	Така альтернатива є найбільш оптимальною, оскільки прийняття проекту акта дозволить вирішити проблему, зазначену в Розділі I Аналізу, та дозволить досягти цілі державного регулювання, передбачені в Розділі II Аналізу	Відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмами, які забезпечать розв'язання проблеми, визначеної у Розділі I цього Аналізу регуляторного впливу, є прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 3 березня 2023 р. №185», якими передбачається внесення змін до Порядку проведення особами, уповноваженими правлінням Пенсійного фонду України, перевірок обґрунтованості видачі та продовження листків непрацездатності.

Також розв'язання визначених у Розділі I цього Аналізу регуляторного впливу проблем забезпечать такі заходи:

1) організаційні заходи для впровадження регулювання:

Міністерство охорони здоров'я України:

забезпечити інформування суб'єктів господарювання про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та розміщення на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України;

2) заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарювання:
ознайомитися з вимогами регулювання (пошук регуляторного акту в мережі Інтернет та його опрацювання);

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу або нового структурного підрозділу діючого органу.

В межах проєкту акта не встановлюється регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва.

У межах цього Аналізу регуляторного впливу також проведено розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва (М-Тест) згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Пропонується встановити необмежений строк дії регуляторного акта, оскільки він регулює відносини, які мають пролонгований характер.

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили, на виконання яких розроблений цей проєкт регуляторного акта.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності дії регуляторного акта є:

1) кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта: 27758 суб'єктів господарювання;

2) розмір коштів і час, які витрачаються суб'єктами господарювання у зв'язку із виконанням вимог регуляторного акта. За попередніми розрахунками одному суб'єкту господарювання прийдеється витратити:

час – дві години на ознайомлення з вимогами регуляторного акта та навчання/підвищення кваліфікації персоналу;

кошти – 96,00 грн. на одного суб'єкта малого підприємництва.

3) рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта – високий. Проект акта та відповідний Аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному веб-сайті Міністерства охорони здоров'я України.

Після набрання чинності регуляторним актом його результативність визначатиметься кількістю суб'єктів господарювання в охороні здоров'я, які мають ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики.

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів, пов'язаних із дією регуляторного акта, – не передбачаються.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстеження статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься після набрання ним чинності, оскільки для цього використовуватимуться виключно статистичні показники.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше двох років після набрання ним чинності.

За результатами даного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження результативності буде здійснюватися один раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності, – статистичні.

Цільові групи осіб, що обиратимуться для участі у відповідному опитуванні для проведення відстеження, – суб'єкти господарювання, які повинні отримати ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення не врегульованих або проблемних питань буде розглядатися необхідність внесення відповідних змін.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Міністерством охорони здоров'я України протягом усього строку його дії.

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«___» _____ 2026 р.